

4572-4015-229
66 100
в. 2011-2011
УРЛ-2030
М. Зр. АА310
411910
444

Др. ЄВГЕН Ю. ПЕЛЕНСЬКИЙ. Львів.

З ДОБИ „РУСАЛКИ ДНІСТРОВОЇ“.

(Віденський літературний кружок в рр. 1836-38).

Підо впливом української наддніпрянської поезії й відродженецького руху чехів і інших слов'ян, молоді українці в Галичині заходяться й собі біля розбудови, чи радше відбудови національної культури й піднесення національної свідомости галицьких українців. Перед у цій праці, що змагала до створення української історії, письменства й зібрання фольклорних матеріалів, вели львівські питомці: Маркіян Шашкевич, Яків Головацький, Іван Вагилевич, Никола Устиянович і інші. Їхня праця, позначена двома рукописними альманахами: „Син Руси“ з 1833 р. і недозвеною до друку цензором Вен. Левицьким „Зоре-Дню“ з 1834 р., довела остаточно до появи славної „Русалки Дністрової“, що вийшла друком у Будапешті в грудні 1836 р. (датована: 1837 р.).

Всі ці заходи Маркіяна Шашкевича й його співробітників з'ясовані й належно оцінені в численних джерельних працях М. Возняка, І. Свенціцького, К. Студинського, М. Тершаківця й других.

Був це рух, що виходив далеко поза межі Львова.

Одначе поважні осяги талановитіших львов'ян звернули на себе майже виключну увагу так, що праця інших осередків, таких як Перемишль, Коломия, а навіть село Добряни біля Стрия, чи врешті Відень, менша своїми результатами й менше через те замітна, зісталася досі в тіні.

Перше місце по Львові займав тоді кружок українських діячів у Відні.

Та якщо йде про вивчення праці цього кружка, то тут повторилося знову те саме, що й з „Русалкою“. — Праця цього гуртка проходила поруч праці греко-католицької парохії св. Варвари у Відні. І тут знову велика церковна й національна праця парохів відсунула в тінь літературний гурток. В висліді маємо значне число дослідів історії церкви св. Варвари у Відні¹⁾, але інших справ, а зокрема літературних інтересів української віденської громади досі не висвітлено.

¹⁾ Головніша література про церкву св. Варвари така:

Полянській П.: Церковъ и приходъ св. Варвары въ Вѣднѣ. Львів 1891.